

ESPAI D'OPINIONS

Nº332
Octubre 2013

Maria Lluïsa Dubon Pretus

Geògrafa

ELS RESPONSABLES DE L'ECONOMIA **I EL DESGAVELL ACTUAL**

Des de l'inici de la crisi estem sotmesos de forma permanent a diferents missatges econòmics, però aquests no són coherents i segueixen una determinada lògica, més tost són freqüentment contradictoris, encara que resulti que alguns d'aquests seran els que, prest o tard, se traduiran en les pautes que guiaran la nostra vida actual i la del nostre futur.

D'una banda ens arriben missatges econòmics discordants, segons quina sigui la procedència del corrent de pensament dels economistes que els subscriuen, molts d'ells, dins una i altre corrent, han estat distingits amb el Premi Nobel d'Economia, per tant dignes de ser escoltats, però ara s'imposa de cada vegada més el corrent neoliberal i uns es deixen sentir més que els altres.

D'altra banda, també ens arriben missatges contradictoris, fins i tot procedents d'una mateixa font, com pot ser el cas del **Fons Monetari Internacional**, que ha reconegut serioses errades en les seves previsions que no varen preveure que l'austeritat acabaria amb el creixement. El seu economista en cap, que signa l'informe - Olivier Blanchard, juntament amb Daniel Leigh - reconeix que el FMI es va equivocar a l'hora de valorar l'impacte de l'austeritat en els països europeus; es va subestimar l'increment de l'atur i la caiguda de la demanda interior amb l'esforç sol·licitat per abastar la consolidació fiscal. (Europa Press/Washington, 04/01/2013).

Aquestes contradiccions també es tradueixen en les diferents polítiques que s'estan dissenyant per tal de sortir de la crisi, unes més enfocades a la consolidació fiscal, com és el cas d'Europa, i altres, com als EEUU, més enfocades en el creixement i amb l'intent d'avançar una mica en els temes socials, encara que tots tenim al cap la situació que s'ha creat per treure endavant els pressuposts, per la pressió que estan exercint els republicans per tal de fer valer la seva força i posar fre a aquestes passes cap a un incipient Estat del Benestar.

Europa que ha estat pionera en l'Estat del Benestar està donant passes endarrere. El Govern holandès, per exemple, anunciava dia 18 del mes passat, el final d'aquestes polítiques. (Efe/ La Haya, 18/09/13).

Hi ha una qüestió que resulta fonamental i és que la crisi, més concretament la manera com aquesta s'està gestionant, està creant de cada vegada més diferències en el si de la societat. La pobresa s'està incrementant de manera molt significativa. L'informe que ha presentat la ONG *Intermon Oxfam*, que ha estat redactat, en part, pel Premi Nobel Stiglitz, diu que si se continua amb les tendències actuals i els governs no corregeixen, el 2025 hi haurà 25 milions de pobres a Europa, més d'un quart de la seva població. Concretament a Espanya aportaria 8 d'aquests milions de pobres, una tercera part del total. El director de campanyes, Jaime Atienza, ha advertit d'una tendència global a la desigualtat que està abastant la Unió Europea i a Espanya i ha assegurat que amb les actuals polítiques, es camina cap a una Europa més injusta. (Europa Press, Madrid 19/09/13).

També en aquesta mateixa línia apareixen notícies sobre els retalls en la sanitat, aquests solament generaran més despesa a la llarga, en el mitjà termini. El president del Col·legi Oficial de Metges de Biskaia, Cosme Nevada, alerta del preocupant deteriorament de la salut dels pacients que acudeixen a les consultes dels professionals i diu que la crisi econòmica ha fet reviure situacions que es consideraven desterrades, com l'alimentació insuficient. (Eduardo Azumendi . Diario del Norte. 27/09/13).

Per tant, la situació que estem travessant és extremadament delicada. A més les alarmes, generalment, es disparen quan es produeixen estralls en la societat i l'economia deixa de funcionar de forma generalitzada, no quan s'aprecia que el col·lectiu dels pobres se dispara i que les classes mitjanes perden progressivament capacitat adquisitiva i qualitat de vida.

A Espanya, mentre als darrers mesos ens arriben missatges governamentals optimistes que ens indiquen estar arribant al final de la recessió, observem que la situació creada és altament preocupant. La retallada de sous, combinada amb l'increment de la càrrega impositiva ha generat una reducció de la renda disponible, que condueix cap a la reducció del consum. A més tampoc s'activa la inversió, ni la despesa pública, per tant depenem de la capacitat d'exportar i d'atreure turistes. No podem oblidar que la pobresa s'ha incrementat i continua amb aquest procés i que les classes mitjanes han estat també les grans perjudicades.

Les dades macroeconòmiques poden oferir una visió, que quan es descendeix a la microeconomia el dibuix canvia. La magnitud de l'atur i les condicions laborals precàries, les retallades a la sanitat i a l'educació, la desatenció als col·lectius amb necessitats especials, etc. dibuixen la realitat de la gent, el seu dia a dia, que poc es correspon amb l'optimisme de Botín, qui considera que *a Espanya està arribant el diners per a tot*.

El calat que ha abastat aquesta crisi a Espanya, on a més s'hi ha sumat l'esclat de la bombolla especulativa, ha suposat donar oxigen al govern, que amb

l'ampla majoria abastada a les darreres eleccions del 2011, ha pogut aplicar sense manies les polítiques neoliberals en estat pur, desmuntant progressivament l'Estat del Benestar que amb tant d'esforç s'estava aconseguint. L' Administració i el deute públic han estat, segons el Govern, la causa de tots els mals, per tant per tal de recobrar la salut de la nostra economia solament ens resta continuar amb les retallades a l'Administració – instrument fonamental per corregir les desigualtats socials - i a les condicions laborals dels treballadors, en general.

A més de totes aquestes dures mesures econòmiques, no podem oblidar que també van acompanyades de mesures ideològiques, que ataquen, per exemple, la llibertat de les persones o la cultura i la identitat.

Davant aquest panorama desolador sorgeix un bri d'esperança, la societat comença a despertar, pren consciència que no tot el que se'ns diu és una veritat absoluta, que la crisi se podria gestionar d'altres maneres que suposin una millor distribució de la riquesa. Les mateixes contradiccions entre els economistes més prestigiosos – un grup important d'economistes proclamen que és possible sortir de la crisi sense tants de sacrificis - i entre les mateixes directrius que ens arriben, les continues correccions que s'estan fent demostren que no tot és tan clar, que massa vegades s'assaja amb la societat i per tant, amb les persones, especialment amb les més fràgils de la societat.

Una cosa si està cada vegada més clara: a qui està beneficiant la crisi i a qui està perjudicant, per tant s'està posant en evidència que el repertori de despropòsits que s'adopten perjudiquen a una multitud, però les decisions se prenen a un altre nivell, que no se veurà afectat directament per les seves pròpies decisions . Se veu de cada vegada més clar a on ens condueixen i que és necessari reaccionar. La crisi no ho pot justificar tot.